

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piac-u. 12. (Bejárat a Nagyteplotér felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési

és mindennemű pénzküldemények csak Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtával számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

Stréber!

Mint a nyilvessző, úgy hasítja a parlament sokféle politikától fülledt levegőjét mostanában ez a szó: stréber! A hangírnyalat minden nemében sutogják, mondogatják, kiáltják, sivitják, visszhangozzák. Folyosókon, büfetten, társalgóban és az ülésteremben szinte lapdázna vele. Folyton ez a szó röpke, elkapkodják, tovább adják és majdnem minden nap fején találnak valakit a szállóigévé lett szóval: stréber!

A legutóbbi üléseken is tragikomikus jelenetek játszódtak le a körül, hogy egyik-másik képviselőt annyira fején találta a stréber szó, hogy az egész Ház kacagott bele.

Megállapítható minden politikai elfogultság nélkül, hogy a stréber szónak sohasem volt olyan kelendőse a képviselőházban, mint amióta a miniszterek mögötti padosorokat az iromba tömegű nemzeti munkapárt lepte el. Közpályán mindig akadnak könyöklőn járó emberek. De csak elvétve. Professzionátus strébernek azonban csak azóta szerepelnek a parlamentben, amióta a munkapárt válogatás nélkül ölelte keblére a jelentkezőket. És most, mint a szög a

zsákból, úgy bujnak ki a nemzeti munkapártból azok a „politikuskok“, akik mindenáron szerepelni akarnak és szereplésük módjával nemcsak maguk kerülnek igen neveltséges helyzetekbe, hanem a pártjuk is, sőt az a parlament is, amely az ilyen zsákból kibújt akarnokoknak szereplési teret ad.

Hogy kerülnek a strébernek abba a kivételes helyzetbe, hogy a magyar törvényhozás tagjai lehetnek? És ha már besurrantak oda, hogy jutnak abba a helyzetbe, hogy a képviselőház egész rendeltetését meggyönyölvén szerepelhesenek? Ez onnan van, mert a legujabb politikai rendszer értékpapírt csinált a nemzeti bizalomból, amelyet kiki ennyiért vásárol meg, amennyi annak az árfolyama.

A dus pakák és a nagykönyökű csemetéjük a munkapárti bazárban annyi bizalmat vásároltak, amennyiből egy kis mandátum kitélik. És most neki vágna a „nemzeti politika“ rengetegének, hogy abban aztán kedvükre kitombolhassák magukat.

A multkoriban a munkapárt csaknem a föld alá süllyedt szégyenletében (és csak azért nem süllyedt a föld alá, mert nekünk nincs ilyen szerencsénk),

amikor az egyik tagja azzal okolta meg, hogy ő 67-es „politikusk“, mert az összeköttetései és a pályája erre a politikára utaltak.

Tegnap pedig majd a Lloyd-klub pincéjébe bujt el szégyenletében a munkapárt, amikor egyik tagját úgy leplezték a képviselőházban, hogy az illető azt se tudta, hogy szedje össze a kacagással szétfújt politikusi lényegét. Erről a képviselőről kisült, hogy a parlamentben egy betanult szerepet akart eljátszani, amelynek a „sugó példányát“ egy más pártállású képviselőnek adta át. Szerepelni akart és az akarnokságának csúfos leleplezés volt a vége.

Mi nagyon üdvös dolognak tartjuk, hogy a politika nappali színészeit leplezik a képviselőházban. De ezek csak olyan szemölcs-operációk, amelyek után azért semmi sem lesz szebb és jobb a nemzeti munkapárt.

Micsoda politikai meggyőződés, micsoda elv és pártszellem tarthatja együtt azt a politikai társaságot, amelyből így „kiállnak“ a személyi törekvések, hiú akarások, tehetségtelenségek és a saját feltűnésükre dolgozó stréberségek. Mit várhat az ország egy olyan párttól, amelynek leghangosabb tagjai az ilyen

Demmer József műtermében (Szent-Anna-u. 5.) 12 drb levelező-lap csak 3 K.

Elmegyek.

Ugy jöttem hozzád, mint a nyári éjjel,
Halkan suhant a szárnyam,
Felhőpalástom lassan, mélyszóltélen
Uszott utánam.
Csak itt ott villant, néha tündökölve,
Csillagvilágok ezrével szegett
Fáycslruhám . . .

A lelkem bűvös nyáréji pompáját
Te még csak meg sem láttad . . .
Nem reszketett át rajtad halk sejtése
Szelid csodáknak,
És nem vágyódtál sirva leborulni
Fehérvirágos, sugárzó, meleg,
Kitárt ólén . . .

Hát elmegyek. Mint tündő nyári éjjel,
Ugy olvadok a fénybe.
Akik rám várnak, bus, szerelmes véggyal
Jőnek elémbé —
S a tenger kincset, amit rejtve hordok
Én már sohasem adhatok neked:
Nekik dobom . . . Nil.

Az óra.

Írta: George Devallos.

— Nem barátom — szólt Iwanovits Mihály — ezt te nem érted.
A patak vízében fűrésztöltötték a lábukat és miután ezt megunták, a napfénybe ültek

a hid karfájára. Nemrég még esett az eső, a hid és karfája is vizes és csuszamlós volt még, alattuk pedig erősen zugott a patak és csapokdva a faoszlopokat.

— Nem, Timofei pajtás — ismételve Iwanovits Mihály — szerencsét hoz és nem adom oda.

— Ostoba vagy — felelte. — Kéthárom rubelt kapunk érte, ha valóban ezüst és egyszer megint rendesen ehetnénk.

Haragosan rugott lábahegyével a földön heverő cökmökjüket felé.

— Mindez nem ér semmit! Két kopeket sem aznak érte!

— Nem barátom — szólt újra Iwanovits, de már kissé gyengébb hangon — nem adom oda.

— B-bonás bolond vagy — felelt a másik haragosan.

Rövid szünet állott be. Mihály a csomagjában egy pár rongyott kereset, hogy lábát bekötözze, társa még a karfán ült és kinézett a hosszú, poros országútra. A nap már hanyatlani kezdett és vörös fénybe vonta a tájat.

Timofei nagyot sóhajtott és a másik sovány arcára nézett, aki még mindig rongyai között kotorászott.

— Legalább hagyd megnézni — szólt hirtelen.

Iwanovits gyanakvó arccal d'á át. Timofei reszkető kézzel kapta el az ezüstőrárt. Forgatta jobbra-balra, az ujjhegyén mérle-

gelte, majd az órafedelén levő betűk értelmét próbálta megfejteni és végül a füléhez tartotta, hogy a kegyegését hallja.

— Nem jár — szólt kis idő múlva — de szavamra nehéz ezüst. Hogy jutoitál tulajdonkép hozzá?

Mihály gyorsan elkapta az órát, melyet a másik csak nehezen engedett el és vágyakozó pillantást vetett utána.

— Talán így? — nevetett Timofei egy ismert kézmozdulat kíséretében.

— Nem barátom — szólt Mihály halkán — sohasem loptam. Elmondhatom a történetét; hisz már hónapok óta együtt vándorolunk . . .

— Átkozott élet! — mormogta fogai között a másik.

— Három év előtt egész nyáron egy faluban voltam — mi a neve, nem fontos. Az emberek száralomból néha egy kis munkát is adtak. Forró nyár volt és mégis sokat esett az eső. És ekkor hirtelen az emberek olyan különösek kezdtek lenni. Sápadt arccal járkáltak folyton, senki sem akart dolgozni, az árpa is künn maradt a földön. Mindig egy csoportban állottak és sutogtak — gyakran kiállítás és jajgatás hallatszott ki egy-egy házból — ekkor elrohantak az emberek, mintha nem is lennének keresztények. És aztán, majd ez, majd az hiányzott, éjszaka temették. A betegség jött el a földre . . . érted, testvér?

— A kőtera — felelte Timofei.

politikusok. Az a tragikomikus mulatsága meglesz a nemzetnek, hogy még sok ilyen „honatya” kerül majd a leleplezés deresére és még sok olyan képviselőt fogunk látni, akik a fejük helyén is a könyököket hordják.

Kotoku és társai.

A japán vérengzés.

Japánból rémséges hírek érkeztek Európába Kotoku és társai kivégzéséről s e hírek valamennyije megegyezik abban, hogy a kivégzés európai fogalmak szerint megdöbbentő kegyetlenséggel megtörtént, de abban a tekintetben, hogy mi volt a kivégzés oka, lehetetlen tisztán látni. Az egyik értesülés azt mondja, hogy Kotoku és társai egy kerui mulatságon akarták megrohanni és legyilkolni a császárt, egy másik arról tud, hogy ezt az anarchista összeesküvést lehetetlenné kellett tenni, mert bombagyárat készültek felállítani minden hatalom és rend ellen. Ha így áll a dolog, akkor az esethez nincsen több szavunk. Anélkül, hogy az elintézés módját helyeselnék, napirendre térünk a dolog felett, mert végül nem lehet épen a császároktól és az uralkodóktól elvenni azt a jogot, hogy az életük ellen törököt ártalmatlanná ne teshessék.

Csak hogy viszont vannak olyan értesülések is, amelyek azt mondják, hogy a lenyakozott Kotoku nem volt más, mint egy ártatlan, csendes elméleti szociálista, bizonyos ideális anarchizmussal vegyítve, társai pedig, akik vele együtt haltak, hívei, tanítványai és követői voltak az elméleti szocializmusban. S ezért kellett meghalniok.

Ez is olyan értesülés, mint a fobbj, ez sem pozitív, mert Japán még ma is Ázsiában van.

— Mi csak betegségnak nevezzük. Ezzel úgy vagyunk: ha a nagyuraknak úgy rémlik, hogy tulsók ember van a földön, akkor kiküldenek valakit, aki a betegséget elviszi a falvakba. Beleönti a kutakba. És ha már itt van, eljönnek az orvosok és gondoskodnak a többről.

— Számár vagy! — kiáltotta Timofei. A kolera járvány. Én tudom, mert felvilágosodott ember vagyok. Az orvosok azért jönnek, hogy segítsenek rajtatok és megmondják, hogy mit ne egyetek.

— Isten teremtette az uborkát és a vizet is — szölte Mihály felsőbbsséggel. — A parasztok nem oly ostobák, amint sokan szeretnék. Védekeznek is, amint csak lehetséges. A mi falunkban is így történt.

— Agyonvertétek az orvost? — kérdezte Timofei izgatottan.

— Én nem voltam ott, én nem tudok vért látni. A többiek azonban agyonverték és a holttestet az erdőbe vitték. Tudnod kell, barátom, hogyha az ember olyasvalamit hord magánál, ami egy öngyilkosé volt, vagy egy meggyilkolté — az biztosan szerencsét hoz.

— Babonás bolondok! — szólott Timofei. — Nos és te? Neked talán szerencsét hozott? Most épen olyan helyzetben vagy.

— El fog jönni; csak türelem kell barátom. Kis szerencsém már is volt. Utolsónak mentem oda; már éjjel volt és a hold világított csak a bokrok között. Már mind ott voltak és átkutatták a holttestet, de az órát nem találták meg. Nekem pedig a kezembe esett, mikor a holttestet megforgattam.

— Ugy — mormogta a másik — tehát reád várt.

Elzárt, titkolódzó, idegengyűlölő s a kínai falat ő is alkalmazza.

Az utóbbi föltevést azonban, amely Kotokuék ártatlanságát bizonyítja, legalább is plauzibilissé teszi egy és más tény.

Igy például tudja azt, hogy Japán szigorúan ragaszkodik a középkori konzervatívizmus által létesített társadalmi szervezetéhez, amelyen reformálni hajszálynit sem akar s tudjuk azt, hogy e tekintetben még a legártatlanabb elméletektől is irtózik. S e tekintetben olyan messzire megy, hogy a szelid, minden vérontástól irtózó Tolsztoj Leót is indexre tette s műveit kitiltotta az országból.

Mindezt egybevetve, nagyon nagy benünk a hajlandóság elhinni, hogy Kotokuék is elméleteket hirdető szociológusok voltak, akik a társadalom reformálására törekedtek. Kotoku volt a vezetőjük, akit a hívek szerint tudós, európai műveltségű férfinak kell tekintenünk.

Ha a dolog csakugyan így áll s a kivégzett japánok nem összeesküvők, hanem csak jámbor, a légynek sem ártó, szociális teóriákba elmerülő tudósok, vagy agitátorok voltak, akkor ezt a japán vérontást nem lehet nyugodtan nézni s akkor efelett — bármilyen messze legyünk is Japántól — nem szabad csak úgy minden további nélkül napirendre térni, mintha ezek a kivégzések személyi védekezések lettek volna.

Mi nem vagyunk ugyan szocialisták, de viszont ebben az ügyben nem is arról van szó, hogy a szocialista tanokat kellene megvédelmezni.

Mindenki, aki tudta gondolkozását tenni azon a kényelmes és ostoba középkori állásponton, amely magát a legjobb középut, meg a mundus se expedit hangzatosával burkolta be, érezni fogja, hogy teóriákat és az elméletek embereit csak azért, mert olyan új utakat keresnek, amelyekre a tár-

— Fialat ember volt — szölte Mihály halkan — szőke haju és nagyon szelid hangja volt. A gyerekek mindig utána szaladtak és ő megsimogatta őket. Borzasztóan bántak el vele, a fejét összeverték. Majdnem ki is ejtettem az órát a kezemből, mert mikor a földről felemeltem, egy hatalmas pók futott át a kezemen.

— Ugy? Egy pók? — csufolódott Timofei.

— Igen, egy kövér, undok pók. Bizonyára a halottnal ült. Én megtartom az órát, mert szerencsét hoz. Kár, hogy úgy össze van ütve.

Kinyitotta az óra fődélét és felhuzta. Egy nagy pók bujt ki a fődél alól és végigszaladt a kezén. Nagyot sikított Mihály és ellökte a pókot. Közben elvesztette az egyensúlyt és bukfcenel hányva a levegőben belezuhan a vízbe, mely nagyot locsant utána.

Timofei egy darabig bambán nézett utána, de mikor alulról egy hang sem hallatszott, lassan elindult és lement a patakhoz. Mihály széttár karokkal a hátán feküdt, lába a vízben volt.

Mikor a másik följe hajolt két megüvegesedett szem meredt feléje, arca pedig eltorzult a fájdalomtól.

— Kiörte a nyakát — szölte Timofei — ezt is az átkozott babona okozta.

Egy darabig még a halottra bámult, aztán lehajolt és óvatosan kivette az órát megdermedt ujjai közül.

— Nincs értelme, hogy nála hagyjam — mormogta magában, miközben újra felment a hidra — hisz én egy felvilágosodott ember vagyok.

sadalom fejlődését terelni akarják, leütni nem szabad.

A világ magát soha nem szabadítja ki bizonyos állapotból szabadítók nélkül s az arany középut a gyávák és tunyák jelszava, akik részint félnek, részint lusták megnézni, mi van a középuton túl. Inkább elhítetik magukkal, hogy a középuton van a tökéletesség.

Pedig egészen bizonyos, hogy az igazság nem tartózkodik a középuton. — Az igazság szélsőség, amely megalkuvást, concessziókat egyáltalán nem tűr. Félizgazság nem igazság s az igazságot fél utakon elérni nem lehet.

Azokat az elméleteket sem lehet tehát csendesen kérdő aranymondásokkal elintézni a középutra való tereléssel, amelyek a mai társadalmi rendben akarnak változtatni s a melyek épen az emberiség érdekében a jót keresik. Mert ezeknek nem a középuton található középminőségű jó kell, ezek az abszolút jó után vágyakoznak, már pedig ez csak a legszélsőségesebb jó lehet, nem pedig a középut jója.

Ezt a jót keresni nem csak hogy nem a magánosok és a társadalom ellen való bűn, hanem ellenkezőleg: kötelesség s akik ezt teszik és ennek szentelik életüket, tiszteletet érdemelnek. A magánosok és a társadalom ellenségei éppen azok, akik a munkájukban őket akadályozzák. Hiszen bizonyos, hogy erre a jóra szükség van s ezt a jót még nem találuk meg, mert akkor nem volnának oly sokan, akik ennek keresői. S hogy ez a keresés eszmék és elvek felvetésében — ezek harcában áll — magától értődik.

Ilyen harcok voltak Kotokuék is. Ők is küzdöttek egy elmélet ellen a saját elméletükkel s ők is azt hitték, hogy az ő elméletük inkább meghozza a jót, mint az az elmélet, amely uralkodik nálunk s amely a legbrutálisabban sújtott le rájuk, hogy minden vitát lehetetlenné tegyen.

S épen ez az, amiért mi szót emelünk. Mi kívánjuk és akarjuk az eszmék és elvek szabad viaskodását. Mérkőzzenek, forrongjanak azok, hogy a jobb diadalmoskodás-sék.

De vérpaddal elnémitani elméleteket, agyonütni teóriákat a vadak szokása, akik csakis így tudják elérni azt, hogy az elmélet, amely az uralmon levőknek kedvez, vetélytárs nélkül maradjon.

Ezen a ponton kapcsolódik bele Kotoku kivégzése az emberiség haladásának kérdésébe s ezen a ponton találkozik ez a kivégzés az általános emberi érdekekkel. Ezt kell megérteni a kulturállamoknak Japánnal, a mely egy diadalmas háborúja óta azt hiszi, hogy a vadság és ravaszság a kulturnemzetek sorába emelte. Ha kulturnemzet akar lenni — ám jó — ennek csak örvendeni lehet. De akkor meg kell tanulnia, hogy mit vár a világ és az emberiség fejlődése a kulturnemzetektől. S Japánt — amely a nyugati érintkezésben olyan nagy leleményességgel találja meg mindég a maga üzle-i hasznát — könnyen ki lehet erre tanítani. Amiót végt az egyetemes érdekek ellen, azt vissza kell ütni az ő gazdasági érdekein. Legyen csak európai bojkott cikkein és kiállításain s tudja meg, hogy e károsodása a kulturnemzetek azon felfogásából keletkezik, amely szerint Japánt csak egy erőszakos, barbár, durva államnak tekintik, amelyet köz-

és kulturédek megfékezni, egészen bizonyos, hogy az emberiség történetétől az ilyen Kotoku-féle szégyeneseknek nyoma vész.

A bankvita.

A képviselőház ülése.

Hiába erőlködnek a munkapárton abban az irányban, hogy obstrukciónak minősítsék azt a vitát, amely most folyik a közös bankszabadság meghosszabbításáról szóló javaslat fölött. A szónokok mind kizárólag szakszertűen foglalkoznak a bankkérdéssel.

Náray Lajos alelnök negyed tizenegy óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Böllönyi József, mint az összeréghetlenség bizottság tagja leteszi az esküt.

Következik

a bankjavaslat

folytatólagos tárgyalása.

Egy Béla nem viseltetik animozitással az Osztrák-Magyar Bank iránt, de a javaslatot még sem fogadja el. Még pedig nemcsak függelenségi elvei alapján utasítja vissza a javaslatot, hanem azért is, mert az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság felvirágzását csak az önálló banktól várhatja. Az önálló bankot föl lehet állítani önálló vámtérület nélkül is, de fordítva nem lehet. (Ugy van!) Nyomatékos érveket hoz föl a közös bank ellen és kimutajja, hogy a közös bank még a paritást sem tartja fenn. (Helyeslés.) Tudja, hogy a tulajdonon is vannak sokan, akiket csak a pártérdek tart vissza, hogy szívük szerint a gazdasági önállóság mellett foglaljanak állást. Ezeket szólítja föl, hogy csatlakozzanak bátran és nyíltan az önálló bank harcosainak taborához. (Zajos tetszés.) Határozati javaslatot nyújt be az önálló bank föllépéséről. (Élénk helyeslés.)

Hock János felszólalása elején azokról a szónoklatokról emlékszik meg, amelyek a bankvita alatt az ellenzéki padokról hangzottak el. Konstatálja, hogy ezek a beszédek később majd értékes dokumentumai lesznek a mostani ellenzék politikai készültségének. (Zajos tetszés.) Elismeri, hogy a nemes vitában jelentős része van a tulajdonnak is, de míg ők a nemzeti érdekekért szállnak sikra, odaát pártérdek vezeték a szónokokat. (Zajos helyeslés.)

Mártonffy Márton: Nem pártérdek!

Hock János: Azért mondta, hogy pártérdek vezeték a tulajdon, mert odaát igyekeznek rövidíteni a vitát, míg ők egy közelgő veszély elhárításán dolgoznak, s ha helylyelközel pártérdek is keverednék munkájukba, ez mindig összeesik a nemzeti érdekekkel. (Tetszés.) A nemzeti érdek az önálló bank és az önálló gazdasági berendezkedés. (Zajos helyeslés.)

Ennek érdekében száll sikra a függetlenségi párt minden tagja és mindent megtesznek a mostani javaslat törvényerőre emelkése ellen. Ha nem sikerül, legalább késleltették a veszedelmet. Addig fognak beszélni, amíg a házszabályok utolsó védelmétől is megfosztják őket. (Ugy van!)

Nagy elvi jelentőségű harc folyik most, mert tisztázni kell, kit terhel a bankkérdésben a felelősség. (Tetszés.) A tulajdonnak

csak akkor volna joga zugolódni, ha az ellenzék ki akarná használni a házszabályok hézagait. Alaki obstrukción azonban szó sincs, mert a felszólalók mindegyike azt adta a vitában, amije van. (Helyeslés.)

Ha kimerítettük az alkotmányos fegyverekkel való küzdelmet, akkor nem marad más hátra, mint fölemelt fővel állni a nemzet elé és kijelenteni, hogy mi megtettünk mindent. (Zajos tetszés.)

Technikai obstrukcióna erről az oldalról nem gondol senki, ha csak a tulajdon erőszakoskodással nem kényszeríti őket erre. (Élénk helyeslés.)

Vermes Zoltán: Ilyen okos beszédet még nem hallottunk! (Zaj.)

Hock János: Az önálló bank gazdasági előnyeivel foglalkozik. Kimutatja, hogy 1917-ben olyan lesz a gazdasági helyzet, hogy akkor Ausztria egészen el fogja fojtani Magyarországot s még beszélni sem lehet majd a gazdasági önállóságról. (Ugy van!)

A nagytőke trösztökre tömörül és egészen lehetetlenné fogja tenni nekünk a gazdasági felszabadulást. (Helyeslés.) Ezért kell nekünk most küzdeni, hogy az ipari és kereskedelmi téren a fejlődést elősegítsük. Erre a célra kell az önálló bank. (Zajos tetszés.) Rámutat az osztrákoknak arra az állandó törekvésére, amellyel lehetetlenné akarják tenni a magyar közgazdaság függetlenségét. Az osztrák kormányok állandóan úgy igyekeznek az ausztriai nemzetiségi harcokat oltogatni, hogy a magyarság ellen uszítják őket. (Élénk helyeslés és taps.) A kormánypárt pedig segíti őket, amikor megmondolás nélkül megszavazza a bécsi hadvezetőség által követelt milliókat. (Zajos tetszés.)

Felkiáltások balról: Ekkor nem aggodalmaskodnak! Ilyenkor nincs magas kamatláb!

Hock János: A tőke nem politizál, hanem oda megy, ahol a legjobban kamatozik. Ha tehát a kamatláb emelkedik is az önálló bank felállításával, a tőke ide-özozlése ismét le fogja azt szállítani. (Ugy van!)

Miskolc Debrecen érdekei ellen.

Harc a vasuti fővonalért.

Attól a perctől kezdve, hogy a vasuti forgalom decentralizációjának eszméjét fölvetették, nagycsúszású mozgalom indult meg aziránt, hogy a kassa—debrecen—nagyvár—temesvári tranzverzális vonatot Debrecenen vezessék át. Egész Debrecen, Hajdúmegye, Biharmegye, de az erdélyi vármegyék érdeke is követeli azt, hogy az új fővonal Debrecen és Nagyvár ad érintésével kösse össze az északi részek empóriumát Délmagyarországgal. Egy sereg vármegye és iparkamara érdekeivel azonban határozottan szembe helyezkedett Miskolc város, amelynek az iparkamarája harcot indított az ellen, hogy Nagyváradot és Debrecen érintse a tátrai gyorsvonal.

Miskolc városa ugyanis azt akarja, hogy Arad—Szolnok és természetesen Miskolc, te-

hát csupán három város legyen közbeeső állomása a nagyfontosságú vonalnak. A napokban anket volt a tranzverzális vasut érdekében és azon elhatározták, hogy tiltakozni fognak a miskolciak terve ellen. A tiltakozáshoz való csatlakozásra pedig föl hívják az erdélyi vármegyék törvényhatóságait is.

Az egyszerű határozatnak, amely csak a Debrecenben tartandó nagygyűlésen nyervehetett volna igazi súlyt, már is visszhangja támadt a miskolci sajtóban. Az ottani kamara „viszont tiltakozik” a nagyváradi anket határozata ellen és az alábbi kommunikét adja közre:

„A miskolci Kamara jól tudja, hogy van bizonyos oldalról oly irányzat, amely a Kassa-felé irányuló forgalom bizonyos részeit Miskolc mellőzésével a szerencs—újhely—kassai vonalra szeretné tereelni s hogy ezt elleplezze, azt a monstruózus tervet vetette fel, legyen a Kassa felé menő új gyorsvonal, amely Temesvár—Arad—Nagyvár ad—Püspök-ladány sibi utca futna.

A miskolci Kamara körlevelében ez abszurditása rámutatott és előbbi lehetetlennek tartva, kivihetőnek jelzett oly vasuti összeköttetést, mely a szolnok—hatvani irányt használná s p. o. Szolnokon koncentrálná a különböző irányból jövő vonatokat s innen Hatvan—Miskolcon át egyesítené a tátra vonatot.

A nagyváradiak most ezért haragszanak a miskolci kamarára. Ők felültek annak a lehetetlen tervnek, hogy az aradiak, (!) temesváriak (!) kacskaringós utain, vagyis Nagyváradon át utazzanak Kassa felé, ami egyenesen abszurdum. Ezért tiltakoznak a mi kamaránk ellen.

A nagyváradiak tiltakozását tehát a miskolci Kamara dicséretének kell tekinteni, mint folyományát e kérdésben elfoglalt helyes álláspontjának, amelyet mint a miskolci kamarai kerület menetrendjeinek fejlődése igazolja, sikeresen meg tudott védeni eddig is s teljesíteni fogja kötelességét jövőre is, bárhogy haragszanak a maguk lokális érdekeit egyoldaluan előtérbe toló váradiak.”

A haragos irás tele van tévedésekkel, mert a fővonal tudvalevőleg igazán nem a debreceniek, vagy nagyváradiak lokális érdeke, hanem az ország délkeleti részének minden vármegyéjé.

Ezeknek a törvényhatóságoknak a tiltakozása előreláthatólag megfelelő mértékben ellensúlyozza a miskolciak állásfoglalását és a fővonalért indított harcból mégis csak Nagyvár ad és Debrecen kerül ki győztesen, amelyeknek kamarái e fontos kérdésben erősen folytatják a megkezdett akciót.

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és kalap Nagyáruház-ban
„Központi” címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

Stettina államtitkár Debrecenben.

A Debrecen—nagyvárad vasut megnyitása.

Ma délelőtt kilenc órakor kezdődik meg az ünnepélyes aktus, amelylyel a Debrecen—nagyvárad vasutat a forgalomnak át fogják adni.

Műtanrendőri bejárás és a vasut megnyitása ünnepéhez már tegnap megérkeztek úgy a fővárosból, mint a szomszédos törvényhatóságoktól a hivatalos személyiségek. A miniszter képviselőjében Stettina József államtitkár jött le, akinek kíséretében voltak a kereskedelemügyi miniszterium részéről: Horváth Károly, Szücs András miniszteri osztálytanácsos, Geduly igazgató, az építési osztály főnöke és Papp János igazgató a gépészeti osztály főnöke.

Ugyancsak tegnap délután érkeztek meg a nagyvárad vendégek, köztük Miskolczy főispán és Fráter alispán is.

Az államtitkárt a vasutnál Kovács József polgármester, Uhlarik Béla üzletvezető, Lestyán Adorján kir. közjegyző, udvari tanácsos, Aczél Géza főmérnök, Rostás István főkapitány, Szentkirályi Tivadar a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Szávay Gyula a kamara titkára, Sztankay F. Farkas fémipariszkolai igazgató, Majerszky Mihály a helyi vasutak igazgatója és Debrecen társadalmának több előkelősége fogadta.

A déli gyorsvonatnál, amely husz perces késéssel érkezett meg, Kovács József polgármester várta kíséretével az államtitkárt és kíséreit.

Meleghangu rövid beszéddel üdvözölte a polgármester Stettina államtitkárt s kívánta neki, hogy Debrecenben jól érezze magát. Az államtitkár, akit láthatóan kellemesen érintett a szeretettel teljes, meleg, minden hivatalos feszességtől ment üdvözlés s fogadtatás, szintén röviden válaszolt. Örömet fejezte ki, hogy ilyen nevezetes alkalomból Debrecenbe jöhetett. Kijelentette, hogy bár távol e helyről, mégis úgy érzi, hogy az üdvözlővel már régóta együtt működött e város érdekeiért.

Azután a kamara nevében még Szentkirályi Tivadar üdvözölte Stettinát, ami után kezét fogott a bemutatottakkal és a pályaudvaron lévő külön váróterembe ment, ahol délután programját beszéltek meg.

Délután három órakor hajtattott a Bikába, ahol már akkor az előre megrendelt szobákkal készen várták. Kis pihenés után látogatásokat tett, majd Kovács József polgármestert kereste föl hivatalában, akivel hosszasan s minden iránt meleg érdeklődéssel beszélgetett.

A délután folyamán érkeztek meg a nagyvárad vendégek, akik tisztelegtek az államtitkárnál.

Este kilenc órakor társasvacsora volt az államtitkár tiszteletére a Bika éttermében, amelyet Debrecen városának tanácsa adott s amelyen úgy a fővárosi és nagyvárad vendégek, valamint Debrecen társadalmának vezérszereplő tagjai vettek részt.

A vasutat holnap délelőtt 9 órakor adják át rendeltetésének. Ekkor indul ugyanis az első vonat Debrecenből, amely az ünnepies alkalomra összegyűlt méltóságokat, városi

magisztrátusi képviselőket és a meghívott vendégeket viszi magával Nagyváradra. Ott folyik le a vasutavatás ünnepeinek második fele.

A műtanrendőri bejárás alkalmával fogják az említett szakemberek a vasut új építkezéseit megnézni, különösen a vasut hidjait, amelyek közül technikai szempontból a legérdekesebb a Berettyó szépen sikerült áthidalása.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombaton Tosca opera ujdonság. Vasárnap délután Tancos huszárok operette. Este Sasfők dráma.

* **Testőr.** Szombaton este Tosca opera helyett az igazgatóság Molnár Ferenc nagy sikert aratott vigjátékát, a Testőrt tüzte ki műsorra. Tosca opera premierje kedden kerül színre. — **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután a Tancos huszárok operett kerül színre. A kiváló mulattató és szép zenéjű operett iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A mérsékeltáru jegyek már válthatók a színházi pénztárnál. Este Blaha Lujza felléptével rendes helyárrakkal a Kurucfurfang népszínmű van műsoron. Jegyek ez előadásra már csak korlátozott számban kaphatók. — **Szivem.** Jövő héten lesz a bemutatója Hemejim és Billhaud a Vígsházban nagy sikerrel előadott Szivem című bohózatnak. A rendkívül szellemes ujdonság, mely telve a legkacagtatóbb helyzetekkel, igazi vérbeli francia bohózat és így erősen pikáns is. A főbb szerepeket e mulatságos ujdonságban T. Csige Böske, Huzella, Császár, Thury E., Kardos, Deésy, Ligeti és Kelemen játsszák.

Alkudozások egységárrakra.

A csatornaépítési bizottság ülése.

Csekély érdeklődés mellett folyt le tegnap délelőtt a csatornaépítési bizottság ülése. A tagok közül csak nagyon kevesen jelentek meg a gyűlésen s így már arról volt szó, hogy az ülést megsemm tartják. Annál inkább gondoltak erre, mert a bizottság több tagjának az államtitkár fogadására kellett mennie.

Az egyes tárgyak nem lévén különösebb fontosságúak, nem is idéztek elő nagyobb vitát. A legtöbb időt foglalták az építést ellenőrző állami közeg kifogásai, amelyek legnagyobb részt a múlt ülés jegyzőkönyvének fölolvastása kapcsán hangoztak el és olyan dolgokra vonatkoztak, amelyekben a tanács és a közgyűlés is rég érdemben döntött már.

Az ülést féltizenegy órakor nyitotta meg Körner Adolf főjegyző, akinek elnöklete alatt jelen voltak, Aczél Géza főmérnök, Joó István kir. mérnök, Szlovák Jenő segédmérnök, Haty Kálmán építésvezető, Tüdös Kálmán dr főorvos, Várady Géza, Foris Sándor és László Andor a vállalkozó cég képviselői.

Elsősorban a múlt ülés jegyzőkönyvét olvasta föl Haty Kálmán építésvezető mérnök.

A jegyzőkönyv ellen Joó István azt a kifogást tette, hogy nem foglaltatnak abban a tanácskozáskor a Nagyerdő csatornázása ellen tett kifogásai. Ő ugyanis kifogásokat tett az ellen, hogy a tanács a munkák megkezdésére engedélyt adott vállalkozónak és pedig külön árverési eljárás nélkül a szerződésbeli egységárak mellett.

Körner Adolf főjegyző elnök kijelenti, hogy a kifogások már akkor tárgytalanok voltak, mert a tanács a közgyűlés hozzájárulásával a munkákat már kiadta, annál is inkább, mert a munkálatok elvégzése ott sürgős, nehogy a közönségtől e munkálatokkal a Nagyerdő használata elvonassék.

Egy másik pontnál ismét kifogásokat emelt a jegyzőkönyv ellen s azt módosítani kívánta, mert ő mindig kifogásolta, hogy az akna falazások elrendelése tervváltoztatást jelent.

Aczél Géza főmérnök kijelenti, hogy az aknafalazások elrendelése nem volt tervváltoztatás. Különbben nincs kifogása az ellen, hogy az ellenőrző közegek kifogásaikat megtegyék, de az ellen tiltakozik, hogy a bizottság határozatait, amelyeket már végre is hajtottak, most utólag megváltoztassák, hogy új jegyzőkönyveket csináltassanak most utólag.

Az aknafalazások.

A jegyzőkönyv hitelesítése után került a sor az egyes munkák egységárrainak megállapítására.

Az aknafalak vakolására vonatkozóan kifogásolják az ellenőrző közegek, hogy az eredeti egységárból csupán 34 fillért enged levonásként a vállalkozó cég, holott vékonyabb rétegű falazást adott és ad. Ezért 60 filléres levonás mellett négyzetméterenként csak 3 koronát kíván megállapítani.

A vállalkozó képviselője kijelenti, hogy az árakat az egységárjegyzék szerint kérték. Különbben kijelenti, hogy amennyiben valahol kisebb méretű falazást alkalmazott, vagy alkalmazna, az ezekről szóló kereseti kimutatásából az építési vezetőség azt vonja le. Kijelenti még azt is, hogy az aknafalazásnál, ahol esetleg a vakolat állandósítása, vagy szilárdabb tétele miatt szükség lesz, a többlet munkákat ingyen fogja elvégezni.

Joó István miután ő az aknafalazásokat fölöslegesnek tartja, kifogásait kéri jegyzőkönyvbe foglalni.

A bizottság a vállalkozó ajánlatait elfogadta azzal, hogy Joó István észrevételeit jegyzőkönyvbe veszi.

Az aknafedők.

Az aknafedőkre vonatkozóan is kijelenti az ellenőrző közeg, hogy azok egységárait sokalja. A vállalkozó ugyanis a nagy ajtókért 350 koronát, a kisebbéért 280 koronát kér, az ajtókhöz tartozó egyéb dolgokért s elhelyezésért is. Azt kívánja, hogy a vállalkozó mutassa be a számlákat s a város majd azok szerint fizeti ki az aknaajtók árát.

Foris mérnök a vállalkozók képviselőjében kijelenti, hogy szívesen venné, ha az ő munkáikból ezeket kivennék és a város azokat maga hozatná és helyezné el, nehogy őket nyereszkeskedéssel vádolják meg.

Végre a vállalkozó újabb kijelentése után abban egyeztek meg, hogy méltányos középárban, általánosságban adják s olcsóbban a tizenkét darab aknaajtót.

Megegyezett még a bizottság abban is a vállalkozóval, hogy a szemétfogókat két korona árban szállítják és állítják be.

Végül az esővíz levezető csövek öntött lábazatainak vágása, vésése és elhelyezése kérdésében határozottak. Haty Kálmán építésvezető és Joó István szerint e munkákért külön árakat nem kérhet a vállalkozó, mert e munkák benn vannak az egységár jegyzékben. Ez ellen a fölfogás ellen tiltakozott a vállalkozó. Az ügyben végleges döntést majd csak a tanács hoz a jogi vélemény meghallgatása után.

UJDONSÁGOK.

— **Vasárnapi istentisztelet.** E hó 29-én vasárnap az ev. ref. templomokban az istentisztelet a következő sorrendben fogják megtartani: a Nagytemplomban prédikál dr. Erőss Lajos püspök, a Kistemplomban 9 órakor Dicsőfi József lelkész, 11 órakor Szele György lelkész, a Kossuth-utcai templomban Uray Sándor lelkész, az Ispotályi templomban K. Tóth Kálmán lelkész, a Csapó-kerti imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homokkerti imaházban Bereczky József főiskolai szénior.

— **A helyi vasut villamos árama.** A világitási-vállalati igazgatósága ma bejelentette a városi tanácsnak, hogy bár a helyi vasutal költött szerződés értelmében a vasúthoz szükséges áram szolgáltatásának telepét a miniszteri jóváhagyástól számítva nyolc hónap mulva tartoznak fizemképes állapotba hozni, mégis a berendezés már készen van, január 23. óta a próbajáratokat is végzik. Jelzi a vállalat igazgatósága, hogy minden jel oda mutat, hogy február hó 1-től kezdve az áram már szolgáltatható lesz.

— **Az argentiniai hus ellen.** Békés vármegye közgyűlése feliratot intézett a kormányhoz, ahol az ellen tiltakozik a Balkánról az eddigi szerződésekben megengedett huskon ingensen felül husbehozatalát megengedjék és egyúttal üdvözlő a kormány amaz elhatározását, hogy az argentiniai hus behozatala ellen a legerélyesebben föllépett. Biztosítja a kormányt, hogy a mezőgazdasági érdekek megvédésére irányuló törekvésében buzgón támogatni fogja. Ezt a föllíratot most átküldte Békésmegye Debrecen városához is, hogy hasonló szellemben írjon föl.

— **Munkásgimnázium.** A debreceni munkásgimnáziumban ma szombaton este 8 órakor előadás lesz az Alkoholról 35 velített kép kíséretében. Az előadás az iparterméket dísztermében folyik le s teljesen ingyenes. Két felé tagozódik az előadás, egyrészt azt a romboló hatást mutatja be, melyet az emberi szervezetre gyakorol, másrészt arról a befolyásról, melyet nemzetgazdasági szempontból fontossággal bír egy nemzet életére.

— **Fényes hangverseny.** Fényes hangverseny színhelye lesz február hó 12-én vasárnap délután fél 5 órakor a Bika szálloda díszterme. A Debreceni Tornaegylet akar ritka műélvezetét nyújtani a debreceni közönségnek. A hangversenynek közreműködnek: Zilahyné Singhoffer Vilma, Turiné Csige Böske, Martontalvy Györgyné, Vass Jolán, Mandel Irén, Unger Annus, Bach Erzsike urhölgyek, továbbá Torma Zsiga, Kardos Géza, Ligeti Lajos, Nádor Zsiga és Hajnal Arthur urak. A hangverseny műsora a szereplők névsora után érte élvezetesnek és nagyszabásúnak ígérkezik. A hangversenyre belépti jegyek már mártól kezdve válthatók. Helyárak a következők lesznek: Páholy 5 korona, számozott ülőhely az első négy sorban 1 korona 50 fillér, ülőhely 1 korona, állóhely 60 fillér. A hangversenyre már most felhívjuk a közönség figyelmét.

— **A hajdusoboszlói gyilkosság.** A szoboszlói gyilkosság ügyében a kihallgatásokat folytatja Rézler Ervin vizsgálóbírósegéd. Tóth Istvánné és a szeretője, Pinczés Mihály megismélték a csendőrség előtt tett vallomásait. A bűnös asszony azt adta elő, hogy az ura rosszul bánt vele. Ezzel szemben a vádlóság az, hogy Tóthné folytonosan bántotta az öreg embert, mert nem akart neki pénzt adni. Pinczés Mihály azt állítja, hogy Tóthné biztatta fel a gyilkosságra.

— **Szengáz mérgezés.** Mikepércsről jelentik: Láz József vendéglős házat épített s hogy a szobák hamarabb száradjanak, éjjel-nappal fűtötték azokat. Két munkás, Szabó István és Török Sára a szobában tartózkodtak, sőt ott is aludtak. — Reggel aztán a szengázról oly rosszul lettek, hogy csak nehezen lehetett őket eszméletre téríteni.

— **Tolvaj asszonyok.** E cím alatt a napokban megírtuk, hogy Hajduhadházon a csendőrség egy asszonyokból álló tolvajszövetkezetet leplezett le. A banda fővezérnője B. Nagy Józsefné, született Osváth Zsófia volt, akitől a férje most válik. A csinos fiatal menyecske a kereskedőkkel kacérkodott, mialatt társnői az árukat lopták s ha szerét teheték, a pénztárt is megdézsmálták. Hadházon a minap egy új üzlet nyílt meg. Erre vetette ki a tolvajszövetség a hálóját. B. Nagy Józsefné Ungvári Jánosnéval, Cselény Eszterrel és Szabó Istvánnéval bement a boltba. A tulajdonos, Köröskényi Antal megkérdezte tőlük, hogy mit óhajtanak, mire azt felelték, hogy csak a szép új boltot akarják megnézni. A kereskedő szívesen mutatta meg az üzletet. B. Nagy Józsefné beszélgetett a boltossal s ezalatt Szabó Istvánné és Ungvári Jánosné a pénztárhoz lopóztak. Innét 90 korona papírpénzt és két marék ezüst pénzt vittek el. A kereskedő csak akkor vette észre a lopást, amikor már a furfangos nők eltávoztak. A csendőrök elfogták a veszedelmes nőket, akik valamennyien lopásért, orgazdaságért már többször voltak büntetve. A tolvaj asszonyok bevallották, hogy Bőszörményben és Debrecenben is loptak. Ruházati cikkekkel, élelmi árukkal egész szerkre való bűnjelet foglaltak le a lakásukon.

— **Az izraelita hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák-Ferenc-utcai izr. templomban az istentisztelet — további rendelkezésig — a következő időben fog kezdődni: Péntek este fél 5 órakor, szombaton délelőtt 9 órakor, d. u. fél 4 órakor, köznapokon reggel háromnegyed 7 órakor, este háromnegyed 5 órakor.

— **Hűtlen férj.** Válopör előjáték a bírónál. Csak az asszony van jelen. Sovány, fekete szemű szép nő.

— Kérem bíró ur, vert, ütött, minden nap. Esténként részegen jött haza. Nem keresett semmit, ha azonban valami kis pénzhez hozzájutott, elitta. Nem bírom tovább!

A bíró kérde:

— De legalább hü volt-e magához?

— Hü? — felelte az asszony epésen — szépen volt hü! A legkisebb gyerekeim, a Jánoska nem is tőle van.

— **Értesítés.** A debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága értesíti a 3 százalékos betegsegélyző járulékot fizető munkaadókat, hogy a járulékok az eddigi 6 nap helyett az állami munkásbiztosítási hivatal rendelet alapján 1911. évi január hó 1-étől kezdődőleg 7 napra lesznek fizetendőek.

— **A „Vasárnapi Ujság”** január 29-ik száma első helyén Ugron Gábor arcképét közli érdekes cikkel; képet közöl Ugronról mint szónokról és temetéséről is. A további képek közt vannak a főrendiház új tagjainak arcképei, Curiéné s a vele szemben francia akadémikussá választott Branly képe, képek a postatakarékpénztár palotájából, Szomorj Dezső darabjának, A rajongó Bolzay leánynak nemzeti színházi előadásáról, a magyar football bajnoki csapat külföldi mérkőzéseiről, Finta István, a szamosújvári rab-szobrász műveiről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Rákosi Viktor regénye, Szemere György novellája, Peterdy Andor és Varságh János versei, Marcelle Tinayre francia regénye. Egyéb közlemények: az elhunyt Lánzy Gyula arcképe, cikk az amerikai milliomosok jótékonyágáról, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— **Téli díjtékezés.** A debreceni m. kir. pénzügyi tisztviselők kuglizó-egylete, fűtött tekepályáján, február hó 2. 3. 4. és 5-ik napjain délután 5 órától este 10 óráig tartó és számos értékes tárggyal jutalmazandó díjtékezést rendez, melyre a tekező intelligens közönséget szívesen meghívja a rendező egylet.

— **Táncrendek,** bórdiszművek, kereskedelmi és pénzügyi könyvek. Könyvkötés. Papírból előállítható mindennemű készítmények legjobb kivitelben készülnek Dávidházy Kálmán könyvkötészetében, Fűvészkert-utca 9. szám.

— **Háziszappan eladás.** A mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok értesíti a debreceni kereskedelmi és iparkamarát, hogy a mezőhegyesi m. kir. ménésbirtokon 100 métermáza 20–25 kilogrammos táblákban előállított házi szappan 1911. évi február hó 9-én délelőtt fél 11 órakor a mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok igazgatóságának hivatalos helyiségében tartandó ajánlati versenytárgyaláson eladásra kerül.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációcsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű ésf ényképes műterem.

— **Festőminták** (gyönyörű tájképek, csendélet, rózsák) kölcsön is kaphatók Horovitz Zsigmond papírüzletében, Piac-utca 12. sz. (Stencinger-ház.)

Dugába dőlt mesterkedések.

A wunkapárt kudarca.

Agent provocateurok s a sajtó hangulat keltésével igyekezett a kormány, hogy az ellenzéknek a bankjavaslattal szemben elfoglalt becstületes állásfoglalását befekettise, hogy az ellenzék küzdelmét olybá tüntesse föl, mint ártalmassá az országnak.

Nem sikerült. Az agent provocateurok megbuktak.

Még az a szándéka is dugába dőlt, hogy a főispánok által a törvényhatóságok részéről tiltakozásokat provokáltasson a bankvita elnyújtása ellen. Annyira dugába dőlt, hogy már a kezdet kezdetén megakadt.

Mint hogy az a néhány főispán, akit az előzetes tanácskozásba bevontak, őszintén megmondta, hogyha nem sikerül az ellenzék vitájára az obstrukció bélyegét rányomni, akkor a megyéket semmiféle tiltakozásra rábírni nem lehet.

Az ellenzék vitájára pedig, mely kezdetől fogva magas színvonalu maradt, abszolút nem lehetett ráfogni, hogy az nem vita, hanem obstrukció. Még kevésbé lehetett az ellenzék terroriztikus föllépésével, és új választásokkal való fenyegetésekkel megijeszteni, vagy titkon felajánlott gazdasági engedményekkel megpuhítani.

Az ellenzék napról-napra jobban érzi, hogy az eddigi bankvita által pozíciója az országban határozottan javult, tekintélye a parlamentben nagy mértékben megnövekedett. A kormány pedig napról-napra inkább érzi, hogy nagy többsége dacára, az ellenzék akciójával szemben tehetetlen, sőt hogy a többség soraiban is nyomott a hangulat és a nyugtalanság és türelmetlenség aggasztó jelenségei mutatkoznak.

Egyszóval, kezdenek foszladozni azok az illúziók, hogy a múlt évi választási eredmény következtében egy állandó és konszolidált helyzet jött létre Magyarországon és rohamosan kezd kopni az a nimbusz, hogy ennek a kormánynak minden sikerül, és semmi sem lehetetlen.

A delegációk új ülészakán máris hivatalosan tudva vannak a hadügyi kormányzatnak óriási, a nemzet teherviselési képességével arányban nem álló követelése. És e követelések merészsége és kiméltelensége éles körvonalakkal világítja meg azt a háttért,

mely a katonai körök valódi céljait — melyeket nyolc éven át gondosan lepleztek — a magok meztelenségében mutatja.

Mindezek az impressziók és elkeserítő tapasztalások semmiképp sem alkalmasak arra, hogy az ujoncjavaslat helyzetét javítsák a parlamentben, hogy az ellenzékot megnyugtassák a felől, hogy az ujoncjavaslatot, a véderő kérdéséről elvontan, attól mintegy izolálva tekintheti és kezelheti.

Ha pedig az ellenzék, öszlönözve nemcsak a saját ellenőrzői kötelességéről, hanem az országnak mind jobban ébredő aggodalmaitól és nyugtatanságától is, már az ujonc-vitánál megkezdte a véderőreform fölötti vitát, (miután az ujoncállítás föllételeit az országgyűlés szabja meg, 1867: XII. t.-c. 12. szakasza) akkor hogy néz ki a máciusi ujoncozás, sőt maga az indemnítási terminus is?

A jövő képe tehát, ami a terminust illeti, határozottan borús, sőt komor. A nagy többség dacára minden téren az ex lex réme fenyegetés ennek mentéséül még sem lehet felhozni, amit az eddigi ex-leszek védelmére mindig fel tudtak hozni, az obstrukciót.

Mert obstrukció nincs. Hanem van és lesz komoly méltóságú és beható vita, mely a parlamentarizmus lényé s mely minden hazafias pártnak, még a kormány pártjának is, hazafias kötelessége.

TÁVIRATOK.

Rudnyánszky Gyulát letartóztatták.

Newyork, január 27. Rudnyánszky Gyula, a nyughatatlán verű kiváló magyar poéta, aki innen hazuról is a törvény paragrafusainak büntető rendelkezései elől menekült ki Amerikába, az új világban is sok dolgot ad a rendőri hatóságoknak. Rudnyánszky Gyula egyideig Clevelandban volt az amerikai Szabadság című lap munkatársa, de ott sem becsülte meg magát s mikor a laptól meg kellett válnia, Newyorkba költözött. Most szomorú híre érkezett a rossz úra tévedt nagytehetségű emberéről. Ezuttal Chikágóból jön a hír, hogy ott Rudnyánszky Gyulát letartóztatták egy Schwartz nevű magyar ember feljelentésére, akit állítólag hamis csekkekkel nagyobb összeg erejéig megkárosított. A chikágói angol lapok hosszasan foglalkoznak a bűnbe jutott magyar költővel, akit báró Rudnyánszky néven szerepeltetnek, aki Chikágóban vendégszereplő felesége, Réthy Laura énekesnő társaságában érkezett oda. A chikágói lapok szerint Rudnyánszky kijelentette a rendőrségen, hogy ő a politika mártírja. Magyarországon minden baját annak a körülménynek köszönhetné, hogy verseket írt Ferencz József király ellen s ezért a politikai hatóságok annyira üldözték, hogy kénytelen volt Amerikába menekülni.

A börtönviselt városatya.

Szeged, január 27. Szegeden Pap Mihály pékmester törvényhatósági bizottsági tagsága körül érdekes bonyodalom keletkezett. A pékmester, aki több népkör elnöke, megválasztása után néhány nappal lemondott. Fölvilágosították, hogy az 1886. évi XXI. t.-cikk kimondja, hogy aki nyereségvágyból büntetve volt, az nem lehet törvényhatósági bizottsági tag. Pap Mihályt pedig a szegedi törvényszék 1894-ben, a szabadkai pedig 1895-ben csaláért és lopásért egy-egy évi börtönre ítélte.

Pap azonban egy újabb beadványban visszavonta lemondását. Most tehát megsemmisítik a megválasztását. A szóbeszéd a legkülönbözőbb legendákat szötte Pap feje köré, hogy ugyanis Pap Rózsa Sándornak volt a társa. Ezek persze mind tévedések. Pap most 47 éves, s így az alföldi betyárvilág történelemből ráalkalmazott történetek legalább is mesék.

Lelketlen utasok.

Pétervár, január 27. Theodoziából jelentik, hogy Trapezunt környékén két nap előtt hajótörést szenvedett egy olasz személyszállító gőzös. Az olasz hajó vészjeleit észrevették a Bukovina osztrák hajó fedélzetén és a kapitány nyomban kiadta az utasítást a kormányosnak, hogy forduljon visszafelé teljes gőzzel. Ekkor a Bukovina utasai a szó szoros értelmében fellázadtak a kapitány ellen és kényszerítették, hogy folytassa útját. Mikor a követelőzés nem használt, botokkal és minden kezük ügyébe eső ruddal ütlegelték a kapitányt és a gőzös személyzetét. A Bukovina kénytelen volt visszatérni Trapezuntba s ott a kapitány feljelentése következtében a lelketlen utasokat letartóztatták.

Kétszeresen életfogytiglani fegyház.

Berlin, január 27. Tegnap éjjel hozta meg ítéletét a berlini esküdtbíróóság Tippe kérés bűnyűgyében. Tippe a múlt év novemberében betört a Petzke házaspár lakásába és mikor a betörést észrevették, megölte a házaspárt. A bíróság Tippét „kétszeresen életfogytiglani fegyházra és állandó becsületvesztésre” ítélte.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdájá

Piacz-utcza 12. sz. a.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 27.

Néhány fillérrel olcsóbb áron elkelt (50 kg.-ként) 6.000 métermázsza buza. Rozs, zab, tengeri váltózatlan.

A határidőüzlet iránya a beállott enyhébb időre gyöngye volt. A gabonaneműek ára nyugodt hangulat mellett lemorzsolódott. A forgalom mérsékelt maradt.

Az árak 50 kilogramonként

buza ápr.	11:31—11:32.
buza máj.	11:17—11:19.
buza okt.	10:84—10:85.
rozs ápr.	8:04—8:09.
rozs okt.	—
zab ápr.	8:70—8:69.
tengeri máj. 1911.	5:70—5:71.

Értéktőzsde. Osztrák hitel 677— Magyar hitel 874— Négyszázalékos Magyar koronajáradék 91:95.

Országos gazdakongresszus Budapesten. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

igazgató választmánya, ugysis, mint a Gazdasági Egyesület Országos Szövetségének végrehajtó-bizottsága szombaton február 4-én, délelőtti tizenegy órakor az egyesület székházának nagytermében Károlyi Mihály gróf elnöklésével ülést tart. Az ülésen az egyes szakosztályok javaslatainak tárgyalásán kívül meg fogják beszélni a budapesti IX. országos gazdakongresszus előkészítő munkálatait is.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

— Nem is szorít tehát velem kezét, míg én élek! — fakadt ki Kupecz nagy haraggal és belső zsebéből bugyellárisát kirántván, leolvasa a pénzt az asztalra.

Pozsár József egész nyugodtsággal vette föl a pénzt, csendesesen meglolvastva, ha csakugyan annyi, amennyit tegnap követelt.

— Még tizenöt krajcár hija van — mondá egész nyugodtan.

Kupecz Mihály azt is leolvasta neki, Pozsár pedig szép csendesesen zsebre rakta, aztán komolyan minden jót kívánván, elhagyta a szobát, olyan szelid nyugodtsággal, mintha semmi sem történt volna közöttük.

A tisztartó pedig nagy nyájasan kikísérte az ajtóig; ott a kutyáknak szólt, hogy le ne huzzák és csak mikor Pozsár József kün volt a kapun, tért vissza Kupeczhez.

— Sajnálom Mihály gazda; szívemből sajnálom; de nem lehetett másképp. Akármiféle kértél tőlem, szívesen megteszem, de ez emberhez nem lehet hozzá nyulnom — mondá neki barátságosan vállára nyugasztva kezét.

— Nem tesz semmit, nemzetes uram! Olybá veszem, mintha a magam akarata szerint történt volna. Sőt azt a kétszáz forintot sem sajnálom, a mi a nemzetes uramnál van. Csak hadd maradjon. — Megéri ezt a tanulság! Majd hasznát veszem máskor! — viszonzá Kupecz, keserűen nevetve és szintén távozott.

X.

Kupecz haza ment; de nem a falun keresztül vette útját, hanem lekerült a kertek alá, ne hogy emberrel találkozzék, akinek szeme közé kell néznie, akinek köszöntését el kell fogadnia.

Gyűlölte az embereket. Még az áldáskívánást sem akarta elfogadni e gonosz fajtól.

Otthon már Magda asszony szorongatott szívvel várta; és midőn a szobába lépett, nem is kérdezte tőle mit végzett a tisztartónál.

Kiolvasta már az ítélet szemeiből és azt is olvasta ki e szemekből, hogy ne igyekezzék most férjét fölvidámitani, mert azt az embert most ismét iszonyu gondolatok kísértetik és akkor nem tanácsos vigasztaló szóval alkatmalkodni neki.

Magda asszony visszahuzakodott tehát tőle leánya mellé, aki ismét rendes helyén ült a rokka mellett és forgatta azt a kerekét és a pereszent és eregette a finom fonálszálát ujjai között, föl sem pillantva ő az édes atyjára.

Kupecz pedig jártkelt a gazdaság körül, anélkül, hogy tudná mit csinál, anélkül, hogy helyét találja.

Semmi sem tetszett neki és mégis nem veszekedett, nem lármázott.

Az emberek őt kerülték, ő meg az embereket kerülte.

Kicsi dolognak tartotta összeveszni ez emberekkel, kik ugysis kezébe vannak adva.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSÓ

Egy nagyobb iparvállalat

1911. május 1-ére, a főtéren,
vagy a főtérhez közel,

megfelelő helyiséget

keres. — A helyiség álljon föld-
szinti 2 nagy szobából (6×6m.)
esetleg megfelelő nagyságu,
világos raktárhelyiségből, és
3 kisebb szobából.

Esetleg kisebb ház összes he-
lyiségeit bérbe veszi.

Cím a kiadóhivatalban.

Legyen meg magának pontosan azt,
hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélő-
gép a mely csak létezik.

Éa nélkül játszik, a reményét nem károsítja és nem rongálja.
Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek
egy tá nélküli Pathephonon játszon.

A PATHÉ FRÈRES, PARIS

világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.
Katalógus ingyen és bérmentve.

Remek új magyar felvételek.

PATHE FRÈRES

WIEN, I,
KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva
Szt. Petervár, Odessa, Brüssel,
Amsterdam, Barcelona, Milánó,
Lissabon, Bombay, Calcutta, Singa-
pore, Shangai, Tokio stb.

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Norovitz Zsigmond könyvnyomda

Debreczen, Fiac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Készít mindennemű

Könyvnyomdai

munkát

u. m.

NÉVJEGYEKET,

ELJEGYZÉSI, ESKÜVŐI
ÉS BÁLI MEGHIVÓKAT,
Számlákat, Körleveleket, Röp-
iratokat, Szépirodalmi és tudom-
ányos műveket, Falragaszok-
kat, Gyászjelentéseket, Üzleti
kártyákat, Cégnyomású levél-
papír és borítékokat, Árjegy-
zékeket, Címkéket stb. stb.

a legjutányosabb árban.

Hirlapkiadó

vállalatában

megjelenik:

Debreczen város legrégebb és
a függetlenségi és 48-as párt
:: hivatalos lapja, a ::

DEBRECZEN.

Debreczen város és Hajdu-
vármegye egyetlen, délután
megjelenő politikai napilapja az

ESTI HIRLAP

Mindkét napi lapra hirdetések a
legjutányosabb árban felvételnek.

IRODAI PAPIROK, IRÓSZEREK, ÜZLETI KÖNYVEK ELISMERT LEGJUTÁNYOSABB ÁRBAN.

Apró hirdetések.

Téli kötött keztyűk a legfinomabb kivitelben, előre haladt idény miatt, mélyen leszállított árban szerezhető be Nagy Andrásnál kistemplom mellett.

28 KRAJCÁRERT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

BLOUSOK, alszoknyák, kötények, gyermek, ruhák, haraszt és plüsch kabátok, fejkötők, sapkák leszállított áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében. Piac-u. 9. Uj harisnyák kötése és fejelések elfogadtnak. (2)

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánsként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzetében Piac-utca 12.

Postakosár fajalma franko 2:50 korona. Elek Kálmán, Sajtószentpéter.

Rayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti ujdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauzióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10. Prospektusok ingyen.

Minden takarékos háziasszony saját érdeke

Sirius

fém tisztító szerrel

tisztítani, mely a jelenkor legideálisabb fém tisztító szere. Gyártja: **HERCZEG és GEIGER** vegyészeti gyár Budapest.

Kapható minden jobb fűszerüzletben.

Kiadó lakás

egész udvarral.

A Homokkert-utca 117. sz. alatt 1911. május 1-től kezdve 3 évre kiadó.

Értekezhetni **Pósalaky Mihály** polgári biztossal a helyszínen vagy Szent-Anna-utca 9. sz. a hivatalos helyiségében.

Ékszerész és órás üzletemet Piac-u. 32.

szám alá,

a volt **Szedlák-házba**

helyeztem át és azt pazar fényvel berendezve

megnyitottam.

Szebbnél-szebb

Menyasszonyi ékszerek

Ezüstkelengyék.

Gyönyörű dísz tárgyak.

Alkalmi ajándékok.

Pontos órák.

Ritka izlésű aranyemlék.

Remek

Ujdonságok.

Csoda olcsó árak!

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

ROSE R DEZSŐ

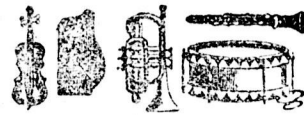
órák és ékszerész
Piac-u. 32.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő

Debreczen, **Batthyányi-u. 22. sz.**

Zongora, gramofon, mindennemű **vonós és fúvóhangszerek, cimbalomok**, hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet. Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint **gramofonok és gramofonlemezek** nagy raktára. Zongora és hangszer műhely. Zongora és cimbalom hangolás. **Telefon 729. Alapított 1876.**

A haj ápolása.

A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyászai is bebizonyították, a fejbőr korpaképződése. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrövidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a korpaképződés a hajtalajt megglazítja és a haj gyökereit kiszáritja. Számítalan hazai és külföldi orvos ajánlja a **Petrolin-hajszeszt** és számítalan elismerő levél bizonyítja, hogy néhányzori használat után **biztosan megszüntet minden hajbetegséget, meggátolja az őszülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növeését.** Vásárlásnál a védjegyre tessék szigorúan ügyelni. Minden más e néven forgalomba hozott hajszesz sílány ártalmas utánzat. Kapható az egyedüli készítőnél: **Wachsmann Jenő és Tsa drogueria Szabadka. Üvege 1 korona.** Debreczenben főraktár: **Jósa és Jóna drog.**

2296.

1910. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3582/2. 1910. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint K. Hudetz & Comp. jungbunzlai kereskedő cég részére 189 korona 70 fillér tőke, ennek 1910. év szeptember hó 2. napjától számított 6% kamata és az eddig összesen 64 korona 60 fillér perköltség erejéig 180 kor. betudásával 1910. évi december hó 3-án bíróilag felülfoglalt és 3980 kor. 50 fillérre becsült üzleti berendezés és fűszerárúkból álló ingóságok **1911. évi január hó 31-én délelőtt 1/2 órákor** kezdetét veendő és Simonffy-utcán 2. sz. háznál, P. Kugy cég 670 kor. 70 fillér tőke s járuléka, Debreczen város 1868 korona tőkekövetelése és járuléka, Cumin Mauró 364 kor. 48 fillér követelése és járuléka, Hochsinger testvérek 242 kor. 38 fillér követelése és járuléka, Debreczeni gőzcukorkagyár 229 kor. 30 fillér tőkekövetelése és járuléka, Baumann és Protti 279 kor. 55 fillér követelése és járuléka kielégítése vegett is megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Megjegyztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1911. évi január 9.

Török Péter
bírói kiküldött.